

Międzynarodowa Konferencja

„Wykluczenie wyzwaniem dla demokracji: myśl Józefa Wrzesińskiego ciągle aktualna”

 SciencesPo.

Dignity and justice for all of us

organizowana przez ATD Czwarty Świat, Francuskie Stowarzyszenie Nauk Politycznych i paryskie “Sciences Po” w dniach 17-19 grudnia 2008 r. w Paryżu

Konferencja traktująca o problemie wykluczenia i chronicznego ubóstwa jest organizowana przez Międzynarodowy Ruch ATD Czwarty Świat we współpracy z Sciences Po¹ oraz Francuskim Towarzystwem Nauk Politycznych. Wydarzenie będzie miało miejsce w grudniu 2008 r., zbiegając się zarówno z dwudziestą rocznicą śmierci założyciela organizacji, Józefa Wrzesińskiego (1917-1988) jak i z 60-leciem Międzynarodowej Deklaracji Praw Człowieka (10.12.1948). Ideały leżące u podstaw współczesnych demokracji, takie jak wolność, pokój, sprawiedliwość, redukcja nierówności i poszanowanie praw człowieka, są nieustannie kwestionowane przez rzeczywistość społeczną. Występujące zarówno na Północy, jak i na Południu skrajne ubóstwo, przemoc, segregacja społeczna i wykluczenie, zmuszają nas do zadania sobie pytania co do skuteczności strategii przekuwania tych ideałów w praktykę.

Cele

Konferencja ta jest inna niż wszystkie. Jej celem jest uhonorowanie założyciela Międzynarodowego Ruchu ATD Czwarty Świat oraz przeanalizowanie jego myśli, z podkreśleniem wagi koncepcji „kultury wzbraniającej się przed nędzą”, za którą orędownął. Józef Wrzesiński zapoczątkował nowe podejście do ubóstwa, wiedzy, praw człowieka, demokracji oraz pokoju. Jego wizja głęboko poruszyła podstawy funkcjonowania współczesnych społeczeństw, motywując je do zachowania wierności wyznawanym przez siebie ideałom. Jego myśl była szeroko dyskutowana zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym, wywarła wpływ na instytucje europejskie i ONZ. Jednym z głównych założeń tej konferencji jest przeanalizowanie myśli Józefa Wrzesińskiego i skonfrontowanie jej z opiniami absolwentów szkół wyższych i aktywnych badaczy. Podjęta zostanie również próba osadzenia jego twórczości w historycznym kontekście rozwoju praw i idei oraz zestawienia jej z obowiązkami względem ludzi żyjących w skrajnej biedzie, borykających się z wykluczeniem i niemożnością egzekwowania swych praw.

Drugim celem jest próba zainicjowania dialogu pomiędzy badaczami a absolwentami, którzy są zainteresowani tą problematyką oraz ludźmi zaangażowanymi w zwalczanie chronicznego ubóstwa: osobami żyjącymi w ubóstwie, ale także ludźmi je wspierającymi (liderami publicznymi i prywatnymi itd.)

Ponadakademicki wymiar tej konferencji ma za zadanie ilustrować główne założenie międzynarodowego Ruchu ATD Czwarty Świat, dotyczące włączania ludzi żyjących w skrajnym ubóstwie w proces projektowania, wdrażania oraz oceny programów do nich zaadresowanych.

Partnerzy

Przygotowaniem konferencji zajmuje się ATD Czwarty Świat wraz z „Centre International Joseph Wrzesiński”; głównymi partnerami są: Francuskie Towarzystwo Nauk Politycznych reprezentowane

¹ Sciences Po powszechnie używany synonim dla grupy składającej się z sekcji badawczej pod nazwą *Fondation Nationale des Sciences Politiques* oraz jednej z wiodących uczelni francuskich *Institut d'Etudes Politiques de Paris*. Na Sciences Po składa się siedem ośrodków badawczych zgrupowanych wokół dziedzin takich jak nauki polityczne, socjologia, ekonomia i historia <http://www.sciences-po.fr/english/index.htm>.

przez przewodniczącą Nonnę Mayer i sekretarza generalnego Yvesa Deloye, oraz Sciences Po w osobie przewodniczącego - Richarda Descoings. Zostało zmobilizowane całe środowisko badawcze Science Po (badacze, wykładowcy oraz doktoranci). Przedstawiciele głównych laboratoriów badawczych Science Po są reprezentowani w międzynarodowych komitetach naukowych: Centrum Badań Politycznych (CEVIPOF), Centrum Badań i Studiów Międzynarodowych (CERI), socjologicznym Obserwatorium Zmian (OSC) oraz Centrum Historycznym Sciences Po.

Wymiar międzynarodowy

Zapewnienie konferencji międzynarodowego charakteru będzie wynikiem działań wielu zespołów ATD Czwarty Świat; trwający proces przygotowawczy ma na celu zgromadzenie badaczy oraz innych osób aktywnych na tym polu. Ilustrację podjętych działań mogą stanowić warsztaty *Croisement des savoirs et des pratiques* odbywające się we francuskojęzycznej części Europy, dzień poświęcony *"Dialog met de vierde wereld over armoede en mensenrechten"* zaplanowany na 21 listopada 2007 r. w Amersfoort w Holandii oraz regionalna konferencja na Haiti planowana na luty 2008 r.

Ponadto naukowcy oraz absolwenci zajmujący się tą tematyką wspólnie gromadzą poświęconą jej wiedzę interdyscyplinarną.

Tematyka konferencji

Choć myśl polityczna Józefa Wrzesińskiego jest w dużej mierze interdyscyplinarna, specjalistyczne konferencje i warsztaty będą zorganizowane wokół czterech dyscyplin naukowych: antropologii społecznej, epistemologii, socjologii, nauk politycznych i historii. W trakcie dwudniowej konferencji przewidziano cztery sesje:

- chroniczne ubóstwo i wykluczenie (historia, teorie politologiczne, tematy z dziedziny epistemologii)
- udzie ubodzy jako aktorzy na niwie politycznej (mobilizacja, typy zachowań, zagadnienia antropologiczne)
- prawa człowieka i chroniczne ubóstwo (aspekty prawne i filozoficzne)
- strategie polityczne mogące przyczynić się do zwalczania ubóstwa (programy publiczne i prywatne inicjatywy)

Część twórczości Józefa Wrzesińskiego zostanie udostępniona przez Międzynarodowy Ruch ATD Czwarty Świat studentom, nauczycielom i badaczom. Zbiór prac, będących w dalszym ciągu w procesie tłumaczenia, jest dostępny na stronie „*Międzynarodowego Centrum im. Ojca Józefa Wrzesińskiego*” (www.joseph-wresinski.org). W ramach przygotowań do konferencji na tej samej stronie została stworzona przestrzeń robocza. Tenże zbiór prac jest również dostępny w języku francuskim w Domu Wydawniczym Cerf pod tytułem „*Refuser la misère. Une pensée politique pour l'action, de Joseph Wresinski*” (228 stron).

Organizacja konferencji

Konferencja, której liczbę uczestników szacuje się na 300, odbędzie się w Paryżu w dniach 17-19 grudnia 2008. Ceremonia otwarcia, w formie projekcji filmu dokumentalnego o Józefie Wrzesińskim zakończonej debatą, zaplanowana jest na wieczór poprzedzający, w siedzibie Sciences Po. Uczestnikom angielskojęzycznym zapewnione zostanie tłumaczenie symultaniczne. Sprawozdania będą opublikowane zarówno w języku francuskim jak i angielskim.

Koordinacja

ATD Czwarty Świat: Marie-Rose Blunski Ackermann, colloquewresinski@atd-quartmonde.org
AFSP: Nonna Mayer, nonna.mayer@sciences-po.fr; afsp@sciences-po.fr

Komitet naukowy

Międzynarodowy komitet naukowy jest w trakcie formowania się. Francuskie Towarzystwo Nauk Politycznych, Sciences Po oraz Międzynarodowy Ruch ATD Czwarty Świat są reprezentowani przez: Claire Andrieu, Marie-Rose Blunski, Axelle Brodier, Patrick Brun, Gabrielle Costa de Beauregard, Yves Deloye, Nicolas Herpin, Nonna Mayer, Marco Oberti, Edmond Preteceille, Daniel Sabbagh, Hélène Thomas, Jean Tonglet.